Cana asobnaha numaru 20 hr. Przesyłka opłacona ryczałtem.

Nr. 26. Subota, 7 Žniŭnia 1926 h. Hod II (X).

BIEŁARUSKAJA KRYNICA

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Połackaja 4—10. Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Biełaruskaja Krynica“ kaštuje: na hod 8 zł.; na paŭhoda 4 zł., na 3 mies. 2 zł., na 1 mies. 1 zł.

Žniwo wialikaje, rabotnikaŭ šmat, a raboty mała.

U hetaj staćci zakranu pytańnie ab kulturnaj pracy świadomych Biełarusaŭ-katalikoŭ; pry hetym zaznaču, što maju naŭwiecie knižnaju formu hetaje pracy, h. zn. wydawańnie biełaruskich knih, hazetaŭ i časopisaŭ.

Ab tym, što ciapieraka robicca na hetaj niwie šmat kazaci nia treba, bo robicca wielmi mała. Wydajecca adna niewialičkaja tydniowaja hazeta „Biełaruskaja Krynica“. Woś i ŭsio; balej ničahusieńki nia wydajecca. A na kolki možna čuć i hatujecca da druku wielmi mała.

Moža tak šmat zroblena, što nia treba bolej rabić? Dzie tam! Wydadziena tolki niekalki knižak ascetyčnaha i relihijna-aświetnaha charaktaru.

Kali-b čužniku ab hetakim stanie našaje kulturnaje pracy raskazać, dyk jon padumaŭ-by, što my majem usiaho jakich 3-5 intelihientaŭ, z jakich paławica zajmajecca pracaj haspadarskaj.

A tym-časam adnych ksiandzoŭ u nas jość dawoli šmat, z jakich značnaja častka maje wysokuju aświetu, pakončyli duchoŭnyja akademii, abo zahraničnyja ŭniwersytety, stajać na wyšyni eŭrapejskaje nawuki. Da hetaha treba dadać značny procent intelihientnych świeckich Biełarusaŭ-katalikoŭ, što mahli-b addać swaju pracu na stwareńnie biełaruskaje literatury katalickaje.

I pry ŭsim hetym hetkaja miortwaja cišynia!

Ci-ž my možam siadzieć zaščapiŭšy ruki i supakojna hladzieć jak zaśmiahły i zhaładały naš narod čakaje ad nas dušeŭnaje ježy?

Pałažeńnie takoje niahodnaje, a z druhoha boku tak jasnaje, što nawiet prykra ab hetym pisać; stydna robicca, jak Biełarusu, što pisać ab hetym musiš.

Musim strachnucca i ŭziacca za pracu; zrabić heta treba nie adkładajučy. Musim biaz adkładu stwaryć biełaruskaje wydawiectwa katalickaje łacinicaj. Nia ważna, ci hetkaje wydawiectwa budzie zusim samastojnaje, ci budzie pry jakim kolečy ŭžo istnujučym biełaruskim tawarystwie. Metaju wydawiectwa było-b hatawaci matarjał da druku i źbirać siarodki na wydawańnie jaho.

Kab nia puščać u waddal, niachaj adrazu źjawicca inicyjatyŭnaja hrupa (moža ŭ Wilni?) i źwierniecca pieraz hazety da ŭsich ludzioŭ dobraje woli, kab adhuknulisia, dali swaju zhodu na pracu i nakazali čym jany mohuć być karysnyja. Hetaha mała, mieła-b zara prośle hetaha stwarycca hrupa ludzioŭ — arhanizataraŭ usiaje pracy, bo mała huknuć, treba časta źwiarnucca asabista i adpawiednuju pracu znajści dla taho ci jinšaha.

Z druhoha boku, u nas znajdziecca dawoli świetłych ludzioŭ, kab roznaha rodu pracaj pakirawać i należna acanić spoŭnienaju.

Musim stwaryć značnaju ascetyčnaju literaturu, dalej šyrokaju relihijna-aświetnaju i naahuł biełaruskuju literaturu łacinicaj, jak aryhinalnaju, tak i pierakładnaju.

Ja pierakanany, što ahulna-biełaruskim prawapisam moža być tolki kirylica. Ale nia hledziačy na heta, kožnamu musić być jasna, što łacinicaj my jašče budziem doŭ-

ha drukawaci swaje knihi i biełaruskaja literatura łacinicaj (pobač z kirylickaj) wielmi patrebna.

Stwareńnie takoje literatury jość sprawaj wialikaj i ciažkoj, ale wypaŭnić jaje možna i zrabić heta musim. Treba tolki rupna, systematyčna i šyraka za jaje ŭziacca.

Piotra Wajciachowič.

MEMORYJAŁ

Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury

ŭ sprawie haspadarskich patrebaŭ biełaruskaha siała, prajektujecca da padačy Prezesu Rady Ministraŭ, Ministru Skarbu, Ministru Ziemlarobstwa i Haspadarśćwienaje majemaści i Ministru Ziamielnych Reformaŭ.

Dahetulašni niahodny stan haspadarki biełaruskaha siała ŭ Polšču wymahaje ad Uradu adpawiednaje palityki, katoraja pawinna pryniaci pad uwahu nastupnyja pastulaty:

A) Padatki j płaty.

I. Ciapierašniaja systema padatkawaja i wyšynia haspadarstwienych i samaŭradawych ciažaraŭ jość u wialikim razychodžańniu z isnujučymi ŭ praciahu wiakoŭ na t. zw. Kresach Uschodnich praŭnymi zwyčajami ŭ hetaj halinie dy z majemasnym stanam biełaruskaha sialanstwa. Pierad wajnoju haspadarsćwienyja i komunalnyja padatki brali 1-2 razy ŭ hod u paru najwyhadniejšuju ziemlarobam, a ciapierka majem źjawišča biazupynnych pozwaŭ i płatnych zahadaŭ, katoryja razam z nakazami ab kary za adkład, mohuć stwaryć cełу stoh literatury, da jakoje konserwatyŭnaja psychika biełaruskaha sielanina nia moža pryzwyčaicca i jany wyklikajuć u jaho niapryjemnyja pačućci, adjemna ŭpływajučyja na postup u haspadarcy i škodnyja Haspadarstwu.

Z hledzišča interasaŭ biełaruskaha siała (wioski) radzim u halinie haspadarstwienych i samaŭradawych padatkaŭ hetkija źmieny:

1. Wieličynia usialakich padatkaŭ pawinna apiracca na płatnaje zdolnaści sialanaŭ, pry hetym wyšynia padatku pawinna blizicca da pieradwajennych normaŭ, a ŭ niekatorych prypadkach nawiet być nižšaj.

2. Da pryznańnia Uradam adpawiednych pazykaŭ na adbudowu źništožanych wajnoju haspadarak, a dahetul nie adbudawanych, zwolnić hetyja haspadarki ad ziamielnaha, majemasnaha i inšych padatkaŭ.

3. Zawiadzieńnie daloka jdučych aščadnaściaŭ u samaŭradawych wydatkach, kab radykalna źmienšaci samaŭradowyja padatki, nakładanyja na sialanstwa i miaščanstwa.

4. Radykalnaje źmienšańnie (abo skasawańnie) tarhowaha (płata ad sialanaŭ za ŭstup ci ŭjezd na torh abo kirmaš u miastečka), ustanoŭlenaha mahistratami abo wałasnymi wojtami. (Urady hetyja dahetul nia wybirajucca).

5. Skasawańnie padatkaŭ ad swojskaje žywioły (naŭpierad ad žywioły rahataje), bo hetyta padatki abmiežujuć razwoj hadoŭli i pieraškadžajuć postupu kultury ziemlarobskaje.

6. Zbor padatkaŭ pawinien być 1-2 razy ŭ hod u paru najwyhadniejšaju ziemlarobam, pry hetym płatnyja zahady majuć prysyłacca za 2-3 miesiacy da času płačeńnia.

7. Zwalnieńnie ad padatkaŭ abo pryznańnie wialikich palohkaŭ sialanam, što mieli stychijnyja biedy abo nieščaśliwyja prypadki.

B) Palityka ziemlarobskaja.

II. Po-mały prastoram ziamielny warstat, na jakim biełaruski sielanin wiadzie swaju haspadarku, pawinien dać najwialikšaju praduktyŭnaść. Dziela hetaha ŭradowyja orhany musiać stwaryć najwyhadniejšyja warunki, zrabici mahčymym razwoj ziemlarobstwa ŭ kirunku pawialičeńnia i palapšeńnia hadoŭli žywioły.

~~K. SWAJAK.~~ Я. Быліна

WYBARY STARŠYNI.

Wiaskowaja trahi-kamedyja ŭ 3-ch dziejach z časaŭ carskich.

(Z literaturnaj spadčyny pa niabožčyku K. Swajaku).

(Hl. „Biel. Krynicu" Nr. 25).

Zjawa 9.

SKRABUK: Nu i wybrali! Kaštawała, to kaštawała, adnak-ža staršynioj. Och, ciažka było zwajawać Mickuna, a zwajawaŭ, a ciapier moža Boh dašć wiernicca toje z pracentami, što ja puściŭ na wybarach. Dy aproč taho pašana, brat ty moj, u ludziej. Panie staršynia, panie staršynia, kali łaska, zrabicie toje — pamažycie. Ci na kirmaš pajedzieš, ci na fest, usie z pašanaj pahladajuć, šapki zdymajuć, inšym pakazujuć: „wun pašoŭ pan staršynia", — zaprašajuć na pačastunki, pašana — kudy! Dyj načalnik jak nia z prostym haworyć, ciapier pašla wybaraŭ ruku padaŭ pry ŭsich, medal nałažyŭ. Dyj nia tolki staršyniu — i jaho dziaciej i žonku ludzi pawažajuć, paniej staršynichaj zawuć. Ech, kab žyła maja Hanulka: woś-by ŭściešyłasia. Niama jaje biednaj! (Chodzić pa pakoi. Hładzie swaje baki: „Hm, hm!" Pašla ŭdaraje siabie pa łobie i kaža: „Ach ja cialo, cialo, — čaho mnie tužyć, ci ja nie mahu jašče žanicca. Za staršyniu pojdzie i šlachcianka. Dy na jaki čort mnie šlachcianka, waźmu choć-by Maryśku Bondarawu, — dziaŭčyna, jak malina!

Zjawa 10.

PISAR: (uchodzić) Ty tut, a ja šukaju ciabie ŭsiudy.

SKRABUK: Treba-ž pakoj prybrać, dy j haściej pazwać.

PISAR: Dy i da służby prywykać! (Padmihawaje), ha?

SKRABUK: Służba służbaj, a družba družbaj.

PISAR: Prawilna, prawilna: pabačym, jak heta budzie, a ja woś da ciabie z ważnym i nieadkładnym dziełam.

Zjawa 11.

STORAŽ: (zahladajučy praz dźwiery) Panie staršynia, tut da pana staršyni jakajaś kabieta za intaresam.

PISAR: Pačakaje! (Sadzicca na kresła).

Da pastulataŭ u hetaj halinie naležać:

8. Palityka cenaŭ na ziemlarobskija pradukty, jak raślinnyja tak i žywiolnyja, pawinna kirawacca da padymku stanu ziemlarobstwa, da pawialičeńnia kuplawoje siły biełaruskaha sialanstwa.

9. Mytnaja palityka ŭ miežach pramysłowych wyrabaŭ, kaniečnie patrebnych drobnamu ziemlarobstwu, pawinna parwać iz zwyš miery wialikim protekcyjanalizmam i zrabić mahčymaj kuplu sialanami tannych ziemlarobskich pryładaŭ.

10. Wioski, što nia majuć swajho paśbišča, a lažać blizka haspadarświenych lasoŭ, pawinny karystacisia z paśbišča ŭ henych lasoch na warunkach najwyhadniejšych sialanam, pry hetym normy płaty ad štuki nia mohuć pierawyšwać normaŭ pieradwajennych, naadwarot u šmat jakich prypadkach pawinny być nawiet nižšyja.

11. Wioski, katoryja nia majuć swajho paśbišča (abo majuć nie dawoli), a karystalisia pierad wajnoju z paśbišča ŭ lasoch prywatnych, pawinny karystacisia z hetaha paśbišča i ciapieraka na warunkach nie pierawyšajučych normy pieradwajennaje, abawiazujučaj zwyčajem. Sprawa hetaja pawinna być aznačana zakonami i mieć na ŭwiecie abaronu intaresaŭ drobnaha sialanstwa ad wyzysku z boku niekatorych panoŭ, zaćwiardžajučy maksimalnyja ceny za karystańnie z paśbišča.

12. Dawańnie Ziemlarobskim Bankam (Bank Rolny) i Bankam Krajowaje Haspadarki (Bank Gospodarstwa Krajowego) daŭhasročnych (daŭhaterminowych) pazykaŭ sialanam na kuplu inwentara, ziamielnuju meljoracyju, adbudowu haspadarak i karotkasročnych (6-9 miesiačnych) na kuplu štučnych hnajoŭ. Pazyki hetyja mohuć być dawanyja pasiarednictwam Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury.

13. Kab moładź biełaruskaja sapraŭdy mahła karystacisia iz ziemlarobskich školaŭ, što na biełaruskich ziemlach, wučeńnie ŭ hetych školach pawinna być u mowie biełaruskaj.

C) Ziamielnaja reforma.

III. Palityčnyja i haspadarskija źmieny, wyklikanyja Eŭrapejskaj wajnoj nie astalisia biaz upływu na chwarmawańnie haspadarskich i palityčnych adnosinaŭ na biełaruskich ziemlach. Adnym iz prajawaŭ hetych upływaŭ jość, što nasialeńnie biełaruskaje wioski pazbaŭlena mahčymaści zaŭsiodnaje emihracyi ŭ miesty, a dziela hetaha baluča adčuwaje pierahuščeńnie siała ŭ adnosinach da naležačych jamu prastoraŭ ziamli. Dziela hetaha kaniečna treba pawialičyć ziemlarobskija haspadarki abo twaryć nowyja haspadarki dla miascowaha nasialeńnia. U suwiazi z hetym nieabchodna:

14. Prawiaści ziamielnuju reformu, pryznajučy ziamlu miascowym małaziamielnym i biezziamielnym sialanam i dać im mahčymaść faktyčna zahaspadarawacca.

15. Kab zrabić mahčymym postup u ziemlarobskaj kultury, pry parcelacyi dwaroŭ pryznawać 1-2 hektary ziamli miascowym hurtkom Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury z metaju naładžańnia tamaka daznawalnych stancyjaŭ dziela razwodu raślinaŭ, karysnych u ziemlarobstwie.

16. Pry kamasacyi hruntaŭ pawinny być bradzieny pad uwahu patreby małaziamielnych haspadarak, pry hetym adpawiednyja ŭłady biazumoŭna musiać tarnawacca da woli konstytucyjnaj bolšaści sialanstwa; tak-sama małaziamielnyja haspadarki pawinny dastać adpawiednuju kolkaść ziamli, dajučaju mahčymaść wiaści samastojnaju haspadarku.

17. Pry likwidacyi serwitutaŭ u žadnym prypadku nia moža stacca źmienšańnie sialanskich prawoŭ, sialanin pawinny dastać adnalkowaj wartaści čaść ziamli adpawiadajučaju prawom i haspadarskim patrebam wioski.

Prysyłajcie padpisku na „Biełar. Krynicu“.

SKRABUK: Niachaj idzie — pahladžu, što tut za interas.

Zjawa 12.

BABA: (staršyni ŭ nohi) Panočku, ratujcie!
PISAR: Hawary, čaho chočaš.
BABA: (da pisara ŭ nohi) Zlitujciesia, panočki!
STARŠYNIA: Hawary, čaho chočaš.
BABA: Biada, panočki maj:; zajeŭ mianie načysta Maciej Bondar.
PISAR: Jak zajeŭ, kali tak jašče mocna kryčyš.
BABA: A panočki! Što z mianie — wiedama baba, woś jon na majo dabro naważyŭsia, što i ratunak nia służyć. Dwojčy spaściŭ awios, a ciapier woś čysta sabakami świńniu ściahaŭ, što ledź z ducham astałasia.
PISAR: Dyk jak ty?
STARŠYNIA: Raskažy tołkam, jak było dzieła.
BABA: A woś panočki, jak było. Byŭ Maciejaŭ sabaka, nie miarkujučy, jak pan pisar, a maja świńnia stajała, jak pan staršynia. Až tut Maciej packawaŭ: „Kusi-kusi!“ Dyk sabaka i ŭzsieŭsia na maju świńniu i čysta jaje pakusaŭ.
PISAR: Što ty tut, baba, placieš, pašla won z swajej świńnioj.
BABA: Panočku darażeńki, što chočaš biary, tolki pamažy.
PISAR: Nu kolki dasi?
BABA: Ja-ž nia wiedaju.
PISAR: Kolki znaješ.
BABA: (dastaje z źwiazku drabnicy, sypie na stol) Woś, panočki, maju. Što sabrała za jaječki, za lanok, za kudzielku — što prała, — za žniwo... Waźmiecie, tolki pamažecie!
PISAR: (źbiraje hrošy ŭ kišeniu. da staršyni cicha) Pašla padzielimsia! (da baby) Zaŭtra napišu žałabu. Pryjdzieš rana, a siańnia niama času. Idzi!
BABA: Dziakuj, panok! Kab jaho henaha złodzieja... (Choča dalej hawaryć).
PISAR: Idzi sabie, baba! (Pchnie jaje za dźwiery). Storaž! Ha, storaž, — nia puščaj nikoha, kali chto pryjdzie! Niachaj pačakaje!

Zjawa 13.

PISAR: (da staršyni) Widziš, pačatak służby jość dobry! Ty Skrabuk ščaśliwy. Woś i druhoje dzialco

PRAHRAMA
BIEŁARUSKAJ CHRYŚCIJANSKAJ DEMOKRACYI.

(Hl „Biel. Krynicu" Nr. 25).

VIII. Škoła.

§ 19. Pačatkawaje nawučańnie abawiazkowaje dla ŭsich, biazpłatnaje i ŭ rodnaj mowie wučniaŭ.

§ 20. Nawučańnie prywatnaje karystajecca takimi-ž prawami jak i ŭradawaje.

§ 21. Adnolkawaja dapamoha ŭradawaja, jak škołam prywatnym, tak i ŭradawym.

§ 22. Nawučańnie relihii kožnaha wyznańnia adbywajecca abawiazkowa, jak u školach uradawych, tak i prywatnych.

IX. Relihija.

§ 23. Kaściol (Cerkwa) u swaim unutranym žyćci karystajucca z poŭnaj swabody i kirujacca kananičnym prawam.

§ 24. Kaścioł (Cerkwa) u žyćci hramadzkim karystajucca z usich prawoŭ palityčnych i hramadzkich naroŭni z inšymi ŭstanowami i hramadzianami dziaržawy i spaŭniajuć takija-ž samyja abawiazki, jak i ŭsie hramadzianie dziaržawy.

§ 25. BChD pryncypowa prociŭ raździełu Kaścioła (Cerkwy) ad dziaržawy. Adnak, kab urad nia moh wykarystwać relihii dla palityčnych metaŭ, abo paddzieržywać adnu relihiju prociŭ druhoj, BChD uważaje mahčymym raździeł Kaścioła (Cerkwy) ad dziaržawy dla ahulnaha dabra.

§ 26. Sprečnyja sprawy miž Kaściołam (Carkwoj) i dziaržawaj wyrašajucca paluboŭna, darohaj uzajemnych dahaworaŭ i ŭstupak.

§ 27. BChD zmahajecca za poŭnuju biełarusizacyju na biełaruskich ziemlach Kaścioła (Cerkwy) z tym, kab biełaruskaja mowa mieła ŭ relihijnym žyćci poŭnyja prawy.

§ 28. BChD zmahajeccca za toje, kab žanimstwa i ahułam sprawy siamji apiralisia na asnowach chryścijanskaj maralnaści.

X. Prywatnaja ŭłasnaść.

§ 29. BChD pryznaje, što prywatnaja ŭłasnaść jość padstawaj cywilizacyjnaha postupu hramadzianstwa. Adnak uważaje, što ŭłasnaść, zhramadžanaja ŭ wialikaj miery ŭ prywatnych rukach jość kryŭdnaj dla pracoŭnaha narodu i dziela hetaha BChD zmahajecca z abšarnictwam i kapitalizmam ahułam.

§ 30. BChD pierakanana, što prywatnaja ŭłasnaść, abapiortaja na pracoŭnaj normie, dajučy nia tolki prawy, ale nakładajučy i hramadzkija abawiazki, pamahaje wyrableńniu ŭ ludzioch inicyjatywy, samawitaści i hramadzkaj swabody.

§ 31. BChD nie praciwicca, kab bujnaja prywatnaja ŭłasnaść, kali hetaha wymahaje dabro šyrokich pracoŭnych masaŭ, pierachodziła ŭ formy kalektyŭnyja (hramadzkaha wadadańnia).

§ 32. Pry ŭsim hetym u sprawie prywatnaj ułasnaści, majučaj u žyćci narodaŭ wializarnaje značeńnie, BChd ŭważaje, što ŭsie reformy prywatnaj ułasnaści pawinny prawodzicca zhodna z intaresami biełaruskaj narodnaj ekanomiki.

XI. Ziamla.

§ 33. Asnowaj ziamielnaj haspadarki słužyć pracoŭnaja norma.

§ 34. Usie ziemli (dwornyja, kaścielnyja (carkoŭnyja) i inš.), pierawyšajučyja pracoŭnuju normu, pieradajucca na ŭłasnaść i biaz wykupu biezziamielnym i małaziamielnym sialanam.

§ 35. Pracoŭnuju normu aznačajuć miajscowyja sialanskija Ziamielnyja Kamisii pry samaŭradach.

§ 36. Henyja-ž Ziam. Kamisii prawodziać padzieł ziamli.

§ 37. Pracoŭnuju normu ziamli stanowić taki lik dziesiacin, jaki haspadar moža abrabić sam sa swajej siamjoj i pry pomačy nia bolš adnaho najmita.

§ 38. Miascowyja samaŭrady mohuć mieć zapas ziamli, jak narodnuju ŭłasnaść, dla metaŭ ahulna-hramadzkich.

---

jość, ech, redkaje: heta, brat, raz u žyćci moža zdarycca. Tolki ty hladzi nia budź babaj.

STARŠYNIA: Nu, jak-ža!

PISAR: Widziš, tut dzieła woś jakoje. (Panižaje hołas) Pawiestka z pošty na 500 rubloŭ, z Ameryki chtoś šleć; adresatki takoj tut u našaj wołaści niama. Widać ci pamiarła, ci kudy wyjechała, a niechta nia wiedajučy — šle jej hrošy.

STARSYNIA: Nu, dyk što — niachaj šle.

PISAR: Šle, a niama kamu dastawać, dyk hrošy pojduć nazad.

STARŠYNIA: Dyk niachaj iduć...

PISAR: Woś asioł! Treba tak zrabić, kab jany nie ŭ Ameryku, a ŭ našuju kišaniu pajšli.

STARŠYNIA: (ździŭlenna) U našuju kišaniu? Jak-ža heta?

PISAR: Ech, nia kiemny baran! (Panižaje hołas, na wucha). Heta kabieta napiša dawieranaść na ciabie, a ty piačatku pryłožyš, paświedcyš i hrošy z pošty woś siudy (pakazwaje na kišaniu).

STARŠYNIA: jak-ža, heta baba pamiarła, a piša na mianie dawiernaść!

PISAR: Ech, brat! dzicia ty, choć i stary. Dy kab jana žyła, to-by i hrošy ŭziała, a tak my za jaje woźmiem. Dawiernaść ad jaje imieńnia napišu i ja, a za niapiśmiennuju padpišycca choć chto, a ty piačatkaj paćwierdziš, što jana prasiła i dawieryła tabie dastać hrošy.

STARŠYNIA: Treba padumać, jak tut zrabić.

PISAR: Nu, brat, dumaj, — a tolki pomni, što chto ziawaje, toj wadu siarbaje. Prapuścim paru, hrošy nazad pojduć. Tolki hladzi ni, ni!!!

(Bje siabie pa wusnach, wychodzić).

Zjawa 14.

SKRABUK: Woś słužba, dyk słužba! Hrošy tak sami ŭ kišaniu lezuć, tolki piačać pryłažyć. Widžu, skora wierniecca z pracentami, što puściŭ na wybarach. A pisar, woś štuka, woś čartoŭskaja chitraść? Treba-ž wydumać takuju historyju! I jak jon wiortka hrošy ŭ hetaj baby ŭ kišaniu zhrob — kazaŭ padzielimsia. Pahladžu, kali padzielicca, tady padpišu pawiestku; a kali nie, to čort z im, niachaj adzin robić, bo ŭsio roŭna ašukaje.

(Zanawies).

(Dalej budzie).

XII. Uparadkawańnie ziamli.

§ 39. BChD za haspadarku chutarnuju.

§ 40. Pierachod na chutary prawodziać sialanskija Ziamielnyja Kamisii sa zhody samych sialan.

§ 41. Na zahaspadarawańnie pry pierachodzie na chutary pawinna być dadziena patrebnaja pomač ad uradu hrašmi, inwentaram, drewam.

§ 42. Usie raboty, što da ziemla-ŭparadkawańnia pawinny być zaličany na košt skarbowy.

§ 43. BChD imkniecca da palepšańnia haspadarčaha pałažeńnia wioski praz pašyreńnie ziemlarobskaj kultury, pawialičeńnia abšaru ŭpraŭnaj ziamli, a pradusim asuški bałot i łuhoŭ. Dziela hetaha BChD rupicca ab zakładańni ziemlarobskich škołaŭ, ahranamičnych probnych stancyjaŭ, instruktarskich punktaŭ i h. d.

§ 44. Sialanie dla palepšańnia swajej haspadarki pawinny karystatacca z tannaha kredytu.

§ 45. BChD staić za sprawiadliwyja ceny na pradukty sialanskija i fabryčnyja. BChD prociŭ wykarystwańnia wioski horadam i naadwarot.

XIII. Pryrodnyja bahaćca.

§ 46. Lasy, wody, padziemnyja bahaćcia i inš., praz uwahu na swaju ahraničanaść i ahulna-hramadzkaje začeńnie, stanowiać ułasnaść samaŭradaŭ.

§ 47. Na apał i bŭdoŭlu sialanskija Ziamielnyja Kamisii pry samaŭradach wyžnačajuć patrebny lik lesu.

XIV. Asadnictwa.

§ 48. Čužackaje wajennaje asadnictwa i takaja-ž prywatnaja kolonizacyja biełaruskich ziamiel, jak całkom niesprawiadliwyja, pawinny być skasawany.

XV. Rabotnickija sprawy.

§ 49. BChD zmahajecca za:

a) 8-hadzinny dzień pracy;

b) prawa strajkaŭ;

c) zabaronu nočnaj pracy. (Wyniatak tam, dzie wymahajuć warunki techničnyja, abo patreby hramadzkija);

d) zabaronu pracy škodnaj zdaroŭju kabiety,

e) zabaronu pracy dziaciej,

f) dziaržaŭnaje strachawańnie rabotnikaŭ horadu i wioski ad chwaroby, kalectwa, biezraboćcia i na staraść;

g) zakonnaje pryznańnie fabryčnych rabotnickich kamitetaŭ z prawam učaścia ich u nahladzie za pradukcyjaj i dachodam.

h) niadzielny adpačynak;

XVI. Padatki.

§ 50. Mieraj padatkaŭ pawinien być dachod hramadzian, dziela hetaha, chto bolš maje dachodu, toj bolš i płacić padatkaŭ.

§ 51. Usie padatki pasiarednija (ukosnyja), jak na sol, hazu, cukier i inš. pawinny być skasawany.

§ 52. Pawinen być uwiedzieny adziny padatak, heta znača taki, jaki-b wyznačaŭsia raz u hod na adnym nakazie z razłažeńniem na raty i z aznačeńniem terminu.

§ 53. Dachod, patrebny tolki na pražyćcio, pawinien być ad padatkaŭ zusim zwolnieny.

XVII. Kooperacyja.

§ 54. BChD staić za pašyreńnie spažywieckaj wytworčaści i kredytnaj kooperacyi i damahajecca na heta šyrokich dziaržaŭnych kredytaŭ.

XVIII. Dapamoha pakryŭdžanym wajnoj.

§ 55. BChD damahajecca, a) kab źniščanyja wajnoj haspadarki byli nieadkładna adbudawany na košt dziaržawy i b) kab nieadkładna byli pryznany inwalidzkija renty dla ŭsich wajennych inwalidaŭ, ichnych udoŭ i sirot.

Da nas pišuć.

ZADZIWILISIA.

Subotniki, Lidzkaha paw. Dziŭny narod sialanie našaje wołaści. A dziŭny tym, što ničym nie zadziwicca. Jany tak prywykli da ŭsiakich niespadziewak, jakija syplucca na ich karki z boku polskaje ŭłady, što nikoli i ništo ich nia wywiadzie z raŭnawahi. Na't kali niejki šutnik skazaŭ raz u wołaści, što budzie padatak ad muchaŭ, daduć rodnuju škołu, asadnikam žiamli bolej dawać nia buduć, a rasparcalujuć pamiž biezziamielnych i naahuł źmienšać padatki, a nat i lesu našaha wywozić nia buduć, to i hetamu nia ździwilisia. Jany dla woka źmirylisia z usim, što pachodzić ad ich apiakunoŭ, skul-by tyja nie pachodzili, ci to z Halicyi, ci Paznani, ci Kanhresaŭki. Jany znajuć, što „Matka-Polšča" jošć matkaj tolki dla palakoŭ, a dla biełarusaŭ — mačychaj, dyk zatym ich i nia dziwić, kali z imi abchodziacca jak z pasynkami.

A ŭsio-ž taki mnie pryšłosia na swaje wočy widzieć kali i jany zadziwilisia. Dumajecie moža, što zadziwiŭ ich pan, palicyjant, ci na't sam pan starasta? Ničuć! Zadziwiŭ i na't mocna zadziwiŭ ich naš duchoŭny pastyr ks. T. Žabroŭski.

Sialanie našyja dahetul ličyli, što kaścioł-matka ŭsich ludziej ličyć swaimi dziaćmi i pawinien adnosicca roŭna da ŭsich nacyjanalnaściaŭ. Heta tak zdajecca, ale naš ks. Žabroŭski, jak duchoŭny pastyr swaje aŭčarni, zhodna z istnujučymi pahladami našych apiakunoŭ, tak-sama raździalaje, proci ŭsiakaj lohiki, na awiec i panoŭ. Awiečkami jon ličyć usich parachwijan-biełarusaŭ, katorych stryže ŭžo 17 hadoŭ i za ich woŭnu kuplaje bratom chwalwarki, a panami, wiedama-ž usich abšarnikaŭ, uradnikaŭ, a na't palicyjantaŭ. Hetych apošnich ličyć „polskimi kitami", bo jamu zdajecca, što na ich dziaržycca Polšča. A zadziwiŭ jon woś čym: na druhi dzień Kalad, chłopcy wioski Łyntup, sabraŭšysia, troški paskakali i papiajali, wiedama-ž pabiełarusku, to ŭ niadzielu ks. Žabroŭski z ambony nazwaŭ hetu wiosku Sadomaj i Hamoraj, a dla chłapcoŭ i dziaŭčat nie znajšoŭ na't miejsca na dnie piekła, bo heta dni zabaronienyja wiesialicca. I heta nia dziŭna. Ale ździwilisia našyja sialanie, što ks. Žabroŭski ničahusieńki nie skazaŭ, kali na pieršym tydni Wialikaha postu ŭsia Subotnickaja „intelihiencyja", — wałasnoje načalstwa, palicyja, dy inšyja z swaimi žonkami sabraŭšysia na žydoŭskim wiasiellii dobra zaliŭšy wočy, piajali i skakali da świetu. Zatym heta ich tak zadziwiła, što jany ličyli siabie pasynkami tolki pierad uładaj, a pierad kaściołam — roŭnymi. Naiŭnyja sialanie! Jany zabylisia, što jak ksiondz polski, to i kaścioł polski! I heta-ž im ćwiardzić blizu kožnuju niadzielu ks. Žabroŭski.

M. Zanoza.

UŽO I ABRAZY NA PADATKI.

W-ka Krukaŭščyna, Brasłaŭskaha paw. 30 červienia pryjechaŭ sekwestratar z palicyjantam u našuju wiosku apiswać majemaść haspadaroŭ, jakija nie apłacili padatku za 1925 h. U wadnaho apisali awiečak, u druhoha paduški i h. d. Pryšoŭšy da adnaho sielanina znajšli tolki šafu, jakuju i apisali, ale im hetaha zdałosia za mała, a nia znašoŭšy ničoha inšaha zapisali abraz, jaki spakojna wisieŭ sabie ŭ kucie. Za niekalki dzion pryjšoŭ zahad wiaźci apisanyja rečy ŭ wołašć na pradaž. Sialanie wielmi aburylisia tym, što na't i abrazam nie dajuć supakoju i zajawili, što „ruki našyja nia padyjmucca na toje, kab abraz wiaźci na pradaž, a kali jošć takoje prawa i pazwole na heta wašaje sumleńnie, to biarycie sami i wiazicie pradawać". Pabačyŭšy takoje stanowišča sialan, sekwestratar byŭ zmušany wykasawać abraz iz śpisu, a šafu i dasiul jašče wymahajuć, ale hety sielanin daŭ trochu adčepnaha i siadzić pokul što spakojna.

Susied.

Z biełaruskaha žyćcia.

Z Biełarusi pad Polščaj.

Palityčny zamach na biełaruskaha dziejača ŭ Horadni. Nakazujuć, što ŭ nočy z 31 na 1 žniŭnia kala 1 hadziny na wul. Napoleona ŭ Horadni tajemnym sposabam byŭ ranieny Michał Huryn, wiedamy socyjalistyčny dziejač biełaruski. Zamach zrobleny la domu ŭ jakim žywie Huryn. Złačyniec streliŭ u jaho 8 razoŭ, 2 kuli łučyli ŭ Huryna, adna ŭ łapatku, druhaja ŭ nahu. Ranieny astačaju siły daciahnuŭsia da hotelu Handlowaha, dzie prajezdam cieraz Horadzien zadzieržyŭsia biełaruski pasoł Rahula, z katorym Huryn biespasiaredniа pierad zamacham na jaho, daŭžejšy čas hutaryŭ i ad jakoha tolki što waročaŭsia.

Huryna pa dochtarskim ahladzie ŭ ciažkim stanie pierawieźli ŭ špital. U čaćwier stan jahonaha zdaroŭja byŭ niebiaśpiečny. Naahuł dumajuć na asnowie pahałosak, što złačynny zamach zrobleny na hruncie palityčnym. („Słowo").

Nowy Sibir. Hetaki nowy Sibir znajšoŭ biskup Pinskaj dyecezii (nowastworanaje z čaści Mienskaj i Wilenskaj dyecezii) ks. Łazinski. Nowym Sibiram jošć hłuchi zachadni kutok Bielskaha pawietu, nasieleny wyłučna Palakami (Mazurami). U hety nowy Sibir i zsyłaje ks. biskup Łazinski swaich ksiandzoŭ, świadomych Biełarusaŭ, za kulturnuju pracu siarod Biełarusaŭ-katalikoŭ.

U apošni čas tudy zasłany hetkija ksiandzy-Biełarusy:

Ks. kanonik A. Lisoŭski, naznačany probaščam u Winnu;

Ks. P. Tatarynowič — wikarym u Topčewa;

Ks. Duliniec — wikarym u Bransk;

Ks. Kulpekša — naznačany wikarym u Perlejewa.

Adznačym tutaka, što usie zasłany z tej metaju, kab nie mahli zajmacca nawukowaj i kulturnaj pracaju.

Hetkaha pieraśledawańnia, jak ad swajho katalickaha biskupa (ale palaka), katalickija ksiandzy nie daznawali nawiet ad maskoŭskaje ułady.

Prajekt nowaj biełaruskaj himnazii. Tawarystwa Biełaruskaj Škoły pačało akcyju ŭ kirunku adčynieńnia biełaruskaj himnazii ŭ Hłybokim.

Zaćwierdžańnie aryštu. Wilenski Akružny Sud zaćwierdziŭ aryšt nałožany na Nr. 22 „Bieł. Sprawy", a tak-ža na brašuru ŭ biełaruskaj mowie pad nazowam „Z usich bakoŭ polskaj dziaržaŭnaści".

Wyjšaŭ z druku i pradajecca brašura p. naz. „Statut T-wa Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury". Wysyłajecca na žadańnie pa atrymańni 25 hr. (možna paštowymi markami). Adres: Wilnia, Zawalnaja 7-8. Wilenski Addzieł T-wa Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury.

Z Radawaj Biełarusi.

„Maładniak". „Usiebiełaruski" Sajuz paetaŭ i piśmieńnikaŭ „Maładniak" pašyryŭ swaju dziejnaść na ŭsiu Centralnuju Biełaruś (BSSR) i krychu na Uschodniuju, što biespasiaredniа pad Maskwoj. „Maładniak", nia hledziačy na swoj čysta kamunistyčny kirunak, značna pryčyniŭsia da prabudžeńnia tworskich siłaŭ Radawaje Biełarusi.

5-6 lipnia była ŭ Miensku ahulnaja zborka „Maładniakoŭcaŭ"; na jaje aprača siabraŭ i kandydataŭ centralnaha biuro źjechalisia i kiraŭniki addziełaŭ „Maładniaka".

Iz ličby zdańnia centralnaha biuro i pradstaŭnikoŭ addziełaŭ wyjaśniłasia, što para ad apošniaha źjezdu ŭ listapadzie 1925 h. „charakteryzujecca jak rostam kolkaści „Maładniaka", tak i rostam jakaści „Maładniakoŭcaŭ". Šmat u jakich addziełach za hety čas wyraśli takija literaturna-mastackija siły, ad jakich možna čakać wialikaj karyści dziela razwoju biełaruskaje literatury". („Saw. Bieł." Nr. 154).

U nowy prezydyum na zborcy wybrany: M. Čarot, M. Zarecki, A. Dudar, Alachnowič i Kaśpiarowič.

Wychad iz „Maładniaka". Zborka źwiarnuła wialikuju ŭwahu na wychad iz „Maładniaka" u traŭni hrupy siabroŭ. Jak zajaŭlajuć wyšlyja ŭ liście da redakcyi „Saw. Biełarusi" u Nr. 154, wyšli jany dziela taho, što nie zhadžajucca „z metodami pracy arhanizacyi i jaje charakterystyki sučasnaha stanowišča biełaruskaj proletarskaj litaratury". Wystupili z „Maładniaka": A. Babareka, P. Hlebka, U. Duboŭka, K. Krapiwa, Łužanin, Jazep Hušča, S. Sierada, Kuźma Čorny, Sašalewič, A. Hurło, N. Čarnuševič i Ant. Wolny. Byŭ wysłupiŭ i Paŭluk Trus, ale razdumaŭsia i wiarnuŭsia nazad.

Dziŭnaje heta wystupleńnie robicca asabliwa cikaŭnym dziela taho, što zyšłosia z raščepam u kamunistyčnaj partyi SSSR.

Padličeńnie spoŭnienaje raboty. Z pryčyny šostych uhodkaŭ wyzwaleńnia Mienska ad Palakoŭ 11 lipnia 1920 h. radawyja hazety biełaruskija paświačajuć šmat miesca pamiž inšym i nacyjanalnym dasiahnieńniam na hetyja 6 hod. „Saw. Biełaruś" u Nr. 155 (staćcia „6 hod budaŭničaj pracy") piša: „Umowy pracy tut dla prawiadzieńnia nacpalityki asabliwa ciažkija, i dasiahnieńni ŭ hetaj halinie treba ličyć bolej čym zdawalajučymi". Z hetaha widać, što orhan centralnaha wykanaŭčaha kamitetu radaŭ BSSR maje wielmi małyja wymahańni. Dyk niama dziwa, što świadomyja Biełarusy hetymi dasiahnieńniami niezdawoleny, ab hetym dawiedwajemsia z taje-ž staćci „Saw. Biełarusi".

Pamiž „dasiahnieńniami" jošć i takija kraski, jak žydoŭskaja kalonizacyja.

Instytut Biełaruskaje Kultury. Pawodle dakładu staršyni IBK Ihnatoŭskaha „Instytut Biełaruskaj Kultury pracuje ŭ swaich sekcyjach i kamisijach. Bolš surjoznaja praca wiadziecca ŭ kamisijach, jakjja majuć bolš zaŭsiodny štat i materjalna lepš zabiaspiečany, čymsia ŭ sekcyjach. U kamisijach wiadziecca takaja rabota, jakuju treba terminowa wykanać. Sekcyjaŭ pa ŭsich addziełach naličwajecca 17, a kamisijaŭ 18.

Aprača taho Instytut Biełaruskaj Kultury maje addziely: addzieł žydoŭskaj kultury, addzieł polskaj kultury i h. zw. ahulny addzieł. Prezydyum Inbiełkultu ciapier składajecca z 9 asob, a nawukowaja rada IBK składajecca z prezydyumu i pradstaŭnikoŭ sekcyjaŭ, u jakuju ahułam uwachodzić ciapier 25-26 asob. Siabry Inbiełkultu pa swajej kwalifikacyi padzialajucca na try katehoryi: zaŭsiodnyja siabry, siabry supracoŭniki i siabry karespandenty. Zaŭsiodnych siabroŭ zaraz naličajecca 77, supracoŭnikaŭ 69 i karespandentaŭ 60, a ŭsiaho 206 asob, z hetaha liku biełarusoŭ — 121, žydoŭ — 45, palakoŭ — 23, i inšych nacyjanalnaściaŭ — 17. Pa partyjnamu składu: partyjcaŭ — 72, biespartyjnych — 134." („Saw. Biełaruś" Nr. 155).

Sioleta 10 lipnia Rada Narodnych Kamisaraŭ BSSR pryznała na žadańnie IBK „nieabchodnym z 1926/27 akademičnaha hodu nadać Instytutu Biełaruskaje Kultury kirunak da pastupowaha pieratwareńnia iaho ŭ Biełaruskuju Akademiju Nawuk". (Tam-ža).

Z Polščy.

Pazyki na lepšaje nasieńnie. Ziemlarobski Bank (Bank Rolny) asyhnawaŭ pazyku dla ziemlarobaŭ na kuplu lepšaha nasieńnia na wosień. Možna pazyčyć tolki hetulki hrošaj, kab pakryć roźnicu ŭ canie miž lepšym zbožžam na siaŭbu i zwyčajnym zbožžam na chleb. Možna pazyčać u banku hrošy pa 14-16 hodnich pracentaŭ — praz sielska-ziemlarobskija kooperatywy, wałasnyja kasy, ziemlarobskija hurtki i prywatnyja firmy nasiennyja, płaciačy nadwyšku wartaści wekselem.

Damahajciesia, haspadary-biełarusy, bank maje pawinnaść dać wam hetaju pazyku.

Skasawańnie niezapłačanych padatkaŭ. Jak nakazujuć waršaŭskija hazety ŭ najbližšych dniach ministar wydaść zahad, pawodle katoraha buduć skasawany niezapłačanyja padatki tych, što zhaleli z pryčyny haspadarskaha kryzisu.

Adpawiednyja śpiski hetkich płačelnikaŭ buduć rabić prafesijanalnyja arhanizacyi i pierasyłać skarbowym uradam, katoryja buduć kančalna pastanaŭlać kamu maje być skasawany niezapłačany padatak.

Wializarnyja rastraty ŭ spirutusowym manapoli znajšła pry daśledzinach adumysłowaja kamisija.

Śmierć J. Kasprowiča. 1 žniŭnia pamior u Zakapanym najwydatniejšy polski paeta Jan Kasprowič, majučy 66 hod.

Samahubstwa polskaha padpałk. hien. štabu. 2.VIII. zrabiŭ samahubstwa padpałkoŭnik hen. štabu Stanisłaŭ Laŭdanski. U polskaju wajnu p. płk. Laŭdanski słužyŭ u II addziele (defenzywa), paślej u 3 pałku ŭłanskim.

Skolki dastanie praf. Kemerer. Pawodle čutak, pašyranych niekatorymi polskimi časopisiami, amerykaniec Kemerer, što pryjechaŭ ratawać polskuju załatoŭku dastanie ahułam 100 tysiačaŭ dalaraŭ. Aproč hetaha buduć jašče inšyja wydatki.

W ci V?

U-wa ŭsich padručnikach biełaruskaha prawapisu (Łuckiewič, Taraškiewič, Abicht), dzie tolki jość hutarka ab łacinskim alfabecie, prychodzicca bačyć litaru w zamiesta v. Toje samaje možna skazać i ab usialakich drukach biełaruskich łacinikaj. Čamu heta w adwajawała ŭ nas takoje pačesnaje miesca, dahadacca trudna. Mnie zdajecca, što za ŭwiadzieńnie v jość hetakija matywy:

1) Litara v znajomaja ŭsim biełarusam-katalikom adnolkawa z w, bo wučylisia z polskich lementaroŭ, u katorych abaznačany abodwa hetyja znaki.

2) Litara v barždžej pišacca, zajmaje mieniej miesca, jak u rukapisach, tak u druku. Dziela sproby wykincie z adnaje knižki, ci hazety druhuju paławinu w, a ŭbačycie kolki z'ekanomicie času ŭ piśmie i papiery ŭ druku.

3) Litara v pryniata ŭ alfabetach českim, litoŭskim i inš., jak spadziajusia, pierawažna dziela tych-ža ekanomnych pryčynaŭ.

4) Uwiadzieńnie litary v tušawała-by ŭ našym prawapisie ŭpływy polščyny.

5) Užywańnie v zbližała-by nas da čystaha łacinskaha alfabetu.

Dziela skazanaha, ci nia lepiej było-b, kab „Bieł. Krynica" ŭwiała ŭ siabie znak v?

A. Stepovič.

Sa świetu.

Litwa. **Amnistyja ŭ Lićwie.** Na asnowie amnistyji wypuščany ŭ Lićwie na swabodu 143 palityčnyja wiaźni. U najbližejšym časie maje być wypuščana jašče 600 čaławiekaŭ.

Wajennaja trywoha. Niamieckija i balšawickija hazety poŭny wiestak byccam Polšča hatowicca išci wajawać z Litwoj.

Pawodle hazety „Memeler Damtboot" pryčyny hetym wiestkam treba šukać u planach Sawieckaj dyplomacyi jakaja, pužajučy Litwu wajnoj z Polščaj choča jaknajkaryśniej dla siabie dawiaści da kanca dahawor z Litwoj.

Uradawaja litoŭskaja hazeta „Lietuwa" ab hetym piša tak: „Što ŭ Polščy znachodzicca najbolšaja niebiaspieka dla supakoju Uschodniaj Eŭropy, što Poišča była zaŭsiody skłonnaja da ŭsialakich awanturnych pradpryjemstwaŭ, asabliwa ciapier, kali Piłsudski ŭziaŭ uładu, my na heta pakazywali nia tolki ciapier, ale i daŭniej. Adnak padhatoŭka da awantur, pabrazhiwańnie šablaj adno, praktyčnaje-ž wypaŭnieńnie hetaha jość zusim niešta inšaje".

S. S. S. R. **Nastupnik Dziaržynskaha.** 3-ha žniŭnia Rada Narodnych Kamisaraŭ naznačyła na kiraŭnika G. P. U. (daŭniejšaja Čeka) na miesca pamieršaha Dziaržynskaha byłaha jahonaha supracoŭnika Wiktara Mienžynskaha.

Meksyka. **Z relihijnaha žyćcia ŭ Meksycy.** Hazety padajuć, što ŭ Meksycy, u katedry byŭ wialiki ścisk, bo bolš jak 5.000 matak prywiali swaich dziaciej da biežmawańnia jašče pierad uwachodam u žyćcio nowaj kaścielnaj ustawy praśledujučaj duchawienstwa. Padčas ścisku mnohija matki pamleli, a 4 dziaciej zacisnuli zusim. Arcybiskup Mora

biežmawaŭ dziaciej, jakomu asystawała 4 biskupaŭ. Pierad 10-m lipnia u miajscowaj katedry spawiadałasia 96.000 dziaciej.

Praśledawańnie relihijnaje ŭ Meksycy. Dahetul naličana 26 caławiek zabitych u časie zabureńniaŭ relihijnych u Meksycy (Ameryka): Apošniaja schwatka zdaryłasia ŭ Tamnice, dzie kataliki spraciwilisia začynieńniu ŭładami katedry. Rymski Papa robić staranni, kab źmiahčyć antykatalickija dekrety ŭ Meksycy.

Kitaj.

Niespakoj u Kitai. U Kitai praz uwieś čas panuje poŭnaja nierazbiarycha. Hazety padajuć, što wojski hieneraŭ Wu-Pej-Fu i Čan-Tso-Lina, jakija ŭžo byli panami pałažeńnia, iznoŭ paniaśli wialikija straty ŭ zmahańni z wojskam, jakomu pamahajuć balšawiki. Z Pekinu danosiać, što warožyja nastroi proci čužaziemcaŭ uzmahajucca. Apošnimi dniami na wulicy pabili anhielskuju misianierku.

Z Wilni.

Nowaja rasiejskaja arhanizacyja ŭ Wilni. Da Kamisara Uradu prysłany statut nowaha rasiejskaha emihranckaha tawarystwa p. n. „Rasiejski Zakordonnyj Sajuz Patryjotaŭ u Wilni". Nowaje ŭhrupawańnie maje charaktar antysawiecki.

Żydy ŭ ziemlarobstwie. Wajawodzkija ŭłady zarehistrawali statut nowa-utworanaha żydoŭskaha sajuzu. Metaj Sajuzu źjaŭlajecca arhanizawańnie ziamielnych haspadarak.

Sud za Bazyljanskija mury ŭ Wilni. 11 žniŭnia Apelacyjny Sud ŭ Wilni budzie razhladać skarhu Polskaha Haspadarstwa proci Prawasłaŭnaj Kansystoryi ŭ sprawie Bazyljanskich muroŭ. Jak wledama letaś 1925 h. ŭ traŭni Akružny Sud prysudziŭ mury prawasłaŭnaj kansystoryi.

Ceny ŭ Wilni z dn. 27.VII.1926.

ZIEMLAROBSKIJA PRADUKTY: za 100 klh. žyta 24,50—25,50; awios 33—38; brawarny jačmień 36—38; na kašu 32—34; wotrubje žytniaje 24—26; pšaničn. 24—26; jačmiennyja 21—22.

MUKA: pšonnaja ameryk. 95—1.05; krajowaja I sort 80—90; II sort 60—70; žytn. 50 proc. 50—55; 60 proc. 45—48; razowaja 30—35; bulbianaja 80; hrackowaja 60; jačmiennaja 60.

CHLEB: pitlaw. 50 proc. 50—55; 60 proc. 45—48; razowy 30—35.

KAŠA: manna ameryk. 1.60; krajowaja 1.10—1.20; hrackowaja całaja 80; ciortaja 85—90: perłowaja 80—95; pansak 50—60; jačmiennaja 60—70; jahlanaja 70—80.

MIASA: wałowina 1.60—1.80; cialacina 1.00—1.20; baranina 1.30—1.70; świnina 2.40—2.50; kumpiak 2.60—2.70.

KŁUSTAŚĆ. sałanina krajowaja I sort 3.80—4.00; II sort 3.20—3.50; świny šmelc 4.00—5.00; sała 4.00—4.50.

ZABIEŁ: małako 25-30; śmiatana 1.40-1.70; tworah 50-80; syr 1.00-1.50; niasolenaje masła 5.00-5.50; solenaje 4.50-5.00; desernaje 5.50-6.00.

JAJKI: 1.50-1.00 za 1 dziesiatak.

HARODNINA: maładaja bulba 10-15 hr. za kilo; cybula 1.80-2.00; maładaja 5-8 (za pučok); maładaja morkwa 10-15 (za puč.); piatruška 5-8 (za puč.); maładyja buraki 15-10 (za puč.); maładyja ahurki 5-10 za 10 št. zialony haroch 15-20 za litr; świežaja kapusta 25-30 za klg.; pamidory 1.20-1.40 za kilo.

JAHADY: čarnicy 30-35 hr. za litr; parečki 50 za kilo; wišni 1.00-1.20. Maliny 220-240. Jabłyki 40-70 gr. klg., hruszki 60-90 gr. klgr.

CUKIER: piasok 1.33-1.40; kuski 1.55-1.70 za kilo.

RYBA: žywy lin 3.40-3.50 za kilo; nia žywy 2.00-2.20; ščupak 2.40-2.50; žywy akuń 3.20-3.40; nia žywy 2.00-2.20; žywy karaś 2.00-2.20; nia žywy 1.70-1.80; žywy karp 3.00-.320; nia žywy 2.40-260; žywy lešč 3.00-3.20; nia žywy 2.50-2.60; sialawa 2.80-3.00; płotka 1.20-1.50; drobnaja 50-70. wusač 2.40-3.00.

KURS HROŠAJ: dn. 27 lipnia za dalar płabili 9.04-9.05 za 1 rubiel załaty 4.85.

Naša Pošta.

M. Zanoza z pad Subotnikaŭ: piśmo atrymali, dziakujem, pišecie bolej.

Ziontku sa Stoŭbcaŭ: pisulku atrymali, prośbu spaŭniajem.

Furs Janka: Nr. 22 byŭ wam pasłany druhi; z doŭham pačakajem. U toj čas my mieli šmat karespandencyjaŭ, jak wy prysłali, a ciapier jany sastarelisia. Pišecie świežyja, źmieścim. Za čytańnie „Bieł. Krynicy" nichto nia maje prawa strašyć i nichto ničoha nia zrobie.

...iču z Filipoŭcaŭ: piśmo atrymali, rastłumačcie swaim znajomym, što za zarhanizawańnie hurtka ničoha nie pahražaje bo heta lehalnaja i apolityčnaja arhanizacyja.

Kulbinskamu z Šulnikaŭ: Wašaj sprawie my ničoha paradzić nia možam.

Redakcyi „Hołas Biełarusa" u Ryzie: Dasiul my pasyłali 10 egzemplaraŭ „Bieł. Krynicy" na imia Jezawitawa, ciapier pieramianili adres i šlom na redakcyju.

Pierachodu Winc. z Nowaje-Myšy: Biełaruskaja Kniharnia prosić pawiedamić was, što knižki z pawinšawańniami imianin i świataŭ biełarusy jašče nia majuć.

Makaru Macieju: U wašaj sprawie redakcyi trudna što niebudź zrabić, bo rabotaŭ nijakich nia maje.

Susiedu z pad Nowaha-Pahosta: Wierš waš da druku nie padyjdzie, słaby; korespandencyju nadrukujem u wadnym z nastupnych numaroŭ.

Adks. R. atrymana 5 zł.

KOOPERATYŬNA-HANDLOWYJA KURSY.

Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury atkrywaje kooperatyŭna-handlowyja kursy ŭ m. Wilni. Kursy majuć na mecie pryhatawać praktyčnych kiraŭnikoŭ kooperatywaŭ, abo prywatnych kram.

Na kursach buduć wykładacca takija pradmiety: 1) Asnowa ekanomiki, 2) Asnowy kooperacyi, 3) Nawuka ab handli. 4) Buhalteryja, 5) Biełaruskaja handlowaja korespondencyja, 6) Polskaja handlowaja korespondencyja, 7) Tawaraznaŭstwa i 8) Arhanizacyja kooperatywaŭ.

Pačatak kursaŭ 1-ha wieraśnia, kaniec 1-ha śnieżnia s. h. Apłata za kurs 60 zł., pryčym 10 proc. usich słuchačoŭ budzie zwolniena ad apłaty, 20 proc. słuchačoŭ budzie zwolniena na 50 proc. płaty. Čaść kursantaŭ budzie mieć biaspłatny internat. Pry pryjomie na kursy piaršenstwa majuś biezrabotnyja wučycieli nia z poŭnaj kwalifikacyjaj i asoby majučyja 4-ch klasowuju aświetu; pažadana, kab słuchačy pachodzili z bolšych wiosak, abo miastečak. Absolwenty paśla akančańnia kursaŭ atrymliwajuć atestaty i pry ŭčaści Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury zajmucca pracaj na kooperatyŭnym hruncie.

Zajawy z paštowymi značkami na adkaz, pryjmajucca da 15-ha žniŭnia s. h. u Biełaruskim Instytucie Haspadarki i Kultury: m. Wilnia, Zawalnaja 7.

— PAŠYRAJCIE „BIEŁARUSKUJU KRYNICU"! —

Redaktar-wydawiec T. Wojciechowič. Biełaruskaja Drukarnia im. Fr. Skaryny. Wilnia, Ludwisarskaja 1.